

Zagreb, 5. ožujka 2015.

Poštovani,

u skladu sa Zakonom o medijima, člancima 56., 57. i 58., molim Vas da u sljedećem broju Jutarnjeg lista objavite odgovor na tekst objavljen u Jutarnjem listu 4. ožujka 2015 kao i ispravak netočnih navoda, za koji Vas molimo da objavite u skladu sa Zakonom o medijima, članci 40. do 47.

Sadržajem članka i njegovom uredničkom opremom, nedvosmisleno se pokušalo javnost dovesti u zabludu objavljivanjem lažnih podataka vezanima za cijepljenje, kojima se željelo uznemiriti javnost te ugrožava Nacionalni program cijepljenja, a samim time i zdravlje građana Republike Hrvatske. Kraće nestašice, do kojih može doći, neće imati značajne posljedice po zdravlje stanovništva, a Program cijepljenja napravljen je u skladu najvišim svjetskim standardima uz prethodno pribavljenu suglasnost struke (Savjetodavni odbor Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo). Stručnjaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo svakodnevno prate svjetske trendove, a neki od njih konzultanti su Svjetske zdravstvene organizacije i UNICEF-a te odlaze u druge zemlje pružati stručnu pomoć. Pravi razlozi eventualnih odstupanja u ovogodišnjoj nabavi cjepiva vezani su uz:

- Promjene Programa cijepljenja zbog nestašice cjepiva „pet u jedan“ na svjetskom tržištu
- Teškoće u nabavi cjepiva koja sadrže pertusis komponentu na svjetskom tržištu
- Od 2014. godine postupci se provode u skladu s propisima EU što prije nije bila obveza
- Pojedine farmaceutske tvrtke više ne uspijevaju ispuniti potpisane ugovore u predviđenim rokovima (primjer cjepivo pet u jedan trebalo je stići u prosincu 2014. godine, a stiže tek ovih dana, bjesnoća (HDC) trebalo je stići tijekom prošle godine, a stići će tek u srpnju 2015. godine
- Imunološki zavod više ne opskrbljuje tržište većinom cjepiva kao do 2014. godine.

Istina je da BCG cjepiva ima u rodilištima. Imunološki zavod koji je do sada opskrbljivao tržište, i jedini zastupa registrirano cjepivo, nije se javio na natječaj ni prošle niti ove godine jer nije mogao osigurati tražene količine zbog poteškoća u proizvodnji koje ima proizvođač iz Danske, a kojega zastupa. Interventnim uvozom u travnju će stići 10.000 doza, a u lipnju ostatak naručenih doza koje su potrebne za 2015. godinu. Za potrebe provedbe programa u ovoj godini pokrenuta je nabava 3.000 doza DTPa – za potrebe cijepljenja djece koja su rođena u 2010. godini, a u 2013. godini su propustila svoje redovno docjepljivanje. Obavijestili smo liječnike da pozovu roditelje sve djece rođene 2010. godine i ranije da cijepu svoju djecu dok cjepiva još ima. Tog cjepiva bilo je do listopada 2014. godine kada je zbog isteka roka trebalo povući i uništiti više od 20.000 doza cjepiva.

Također ističemo da su sva cjepiva u potpunosti sigurna, a za provjeru kvalitete i njihovo odobravanje nadležne su Agencije za lijekove i medicinske proizvode (Halmed u RH; EMA u EU).

Zahvaljujući cijepljenju u svijetu su eradicirane velike boginje: Zadnji slučaj variole potvrđen je 1978. godine u Somaliji, a 1980. godine Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je eradicaciju bolesti. Sredinom devedesetih godina eliminirana je dječja paraliza i u Sjevernoj i u Južnoj Americi, a onda i u Europi. Od 2002. godine Republika Hrvatska proglašena je zemljom „Polio free“.

U Republici Hrvatskoj već se desetljećima provodi obvezna imunizacija protiv tuberkuloze i difterije (1948), a kroz sljedeća tri desetljeća uvela su se i obvezna cijepljenja protiv tetanusa (1955), hripavca (1959), dječje paralize (1961), ospica (1968), rubele (1975) i parotitisa (trovalentno cjepivo od 1976). U zadnja dva desetljeća, u Program se uvelo i cijepljenje protiv hepatitisa B za učenike u šestom razredu OŠ (1999), a od 2007. godine ovo je cijepljenje uvedeno i za dojenačku dob. Obvezno cijepljenje protiv *Haemophilus influenzae* tip b infekcije, uvedeno je 2002. godine, kao i cijepljenje protiv tetanusa za osobe koje navršavaju 60 godina života.

U Hrvatskoj je eliminirana difterija i novorođenački tetanus. Kod starijih necijepljenih ili nepotpuno cijepljenih osoba rijetko se bilježi sporadični slučaj tetanusa koji ima visoku stopu smrtnosti. Morbili, rubela i epidemijski parotitis također su u padu. Također se ne vide slučajevi invazivne bolesti (meningitis i sepsa) uzrokovani *Haemophilus influenzae* tipa b, kao ni teški oblici milijarne tuberkuloze i tbc meningitisa. Hepatitis B infekcije također su u značajnom padu nakon uvođenja redovnog cijepljenja.

Podsjećam, da se cijepljenjem štiti pojedinac i cjelokupno stanovništvo te se spašavaju životi. Zaštita od zaraznih bolesti cijepljenjem temeljno je pravo djeteta, što je potvrdio i Ustavni sud.

Što se pak tiče samozatajnih stručnjaka, koji su, kako je novinarka navela, do prije dvije, tri godine vodili stručnu brigu o cijepljenju, a sada su „pometeni“ u mirovinu, napominjem da Program cijepljenja već deset godina vodi isti stručnjak koji još uvijek radi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo uvijek je predstavljao otvorenu instituciju, kako za stručnjake tako i za građane. Istinito i pravodobno informiramo javnost putem konferencija za medije, priopćenja, objava na našim mrežnim stranicama te putem pojedinačnih upita novinara i građana kojih je samo prošle godine bilo više od tisuću.

Uz žaljenje što su novinarka i uredništvo Jutarnjeg lista propustili provjeriti navode prije objavljivanja teksta srdačno vas pozdravljam.

Ravnateljica Hrvatskog zavoda za javno
zdravstvo

dr. sc. Tamara Poljičanin, dr. med.

